

Sygn. akt V Ga 57/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie V Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący – Sędzia del. Maciej Rzewuski

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2020 r. w Olsztynie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w O.

przeciwko M. O.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 26 listopada 2019 r., sygn. akt V GC 3385/19

I. oddala apelację,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 900,00 (dziewięćset 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego wyroku pozwanemu do dnia zapłaty.

Sędzia Maciej Rzewuski (del.)

Sygn. akt V Ga 57/20

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2019 roku (sygn. akt V GC 3385/19) Sąd Rejonowy w O. zasądził od pozwanego M. O. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w O. kwotę 7.176,29 zł wraz z odsetkami wskazanymi w orzeczeniu oraz kwotę 2.067,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Podstawą żądania pozwu były nieopłacone przez pozwanego faktury za części samochodowe. W sprzeciwie od wydanego w dniu 4 czerwca 2019 roku nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwany nie kwestionował posiadanego zadłużenia, lecz wnosił o rozłożenie dochodzonej pozvem kwoty na raty.

Od powyższego orzeczenia apelację wywiódł pozwany, zaskarżając wyrok w pkt I i zarzucając mu naruszenie przepisu art. 320 k.p.c. polegające na tym, że w niniejszej sprawie nastąpił szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający rozłożenie świadczenia na raty, czego Sąd nie wziął pod uwagę. Na podstawie tego zarzutu wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez rozłożenie należnego powoda świadczenia na 10 miesięcznych rat, pierwszą w kwocie 717,62 zł, płatną w terminie miesięcznym od uprawomocnienia się orzeczenia oraz kolejne w kwocie po 717,61 zł płatne do końca każdego miesiąca.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna, podlegała oddaleniu.

Zgodnie z przepisem art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia.

W niniejszej sprawie pozwany (apelujący) wskazał, że wnosi o rozłożenie świadczenia na raty z powodu ciężkiej sytuacji finansowej związanej z trwającym postępowaniem sądowym pozwanego przeciwko (...) S.A.

Rozłożenie na raty świadczenia pieniężnego zależy od zaistnienia szczególnie uzasadnionego wypadku po stronie dłużnika. Z tego typu sytuacją mamy zaś do czynienia, gdy ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie przez niego świadczenia w sposób jednorazowy w pełnej wysokości i od razu byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione. Nadto, zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą dotyczącą tej materii, powinnośc wykazania okoliczności przemawiających za zastosowaniem powyżej wskazywanego przepisu spoczywa na osobie obowiązanej. Stąd zachodzi konieczność wykazania przez dłużnika, że realnie będzie dysponować środkami, które mimo trudności o których była mowa wyżej, umożliwią wykonanie zmodyfikowanego obowiązku w sposób odczuwalny ekonomicznie przez wierzyciela. W przeciwnym razie, jeżeli okoliczności sprawy nie wskazują na istnienie po stronie dłużnika woli dobrowolnej spłaty zadłużenia, a jedynie na chęć odłożenia w czasie konieczności wykonania zobowiązania, omawiana norma prawna nie będzie miała zastosowania. Podobna sytuacja zaistnieje w razie braku po stronie pozwanej jakiegokolwiek aktywności w ratalnej spłacie zadłużenia.

Sama trudna sytuacja ekonomiczna strony nie jest wystarczająca do zastosowania dyspozycji przepisu art. 320 k.p.c. Jest to tylko jedna z okoliczności, które mają znaczenie dla oceny tego, czy występuje „szczególnie uzasadniony wypadek” w rozumieniu art. 320 k.p.c., nie jest to jednak okoliczność, która *ex lege* implikuje zastosowanie tej instytucji. Przeciwnie, zła sytuacja finansowa pozwanego powinna - co do zasady - przemawiać za odstąpieniem od rozłożenia świadczenia na raty, gdyż z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, iż zobowiązanie nie zostanie wykonane, a tylko odroczy uzyskanie przez wierzyciela tytułu egzekucyjnego.

Nawet jednak jeżeli przyjąć, iż trudna sytuacja ekonomiczna wynikająca ze sporu z ubezpieczycielem stanowi szczególnie uzasadniony przypadek, to dłużnik nie wykazał, że będzie w stanie spłacać należne wierzycielowi raty. Co więcej w toku procesu, pomimo przyznania okoliczności związanych z zadłużeniem, nie podjął choćby minimalnych starań mających na celu spłatę zadłużenia.

Uwzględnienie wniosku dłużnika jest racjonalne, gdy dłużnik wykaże, że dysponować będzie środkami umożliwiającymi wykonanie tak zmodyfikowanego obowiązku w sposób odczuwalny ekonomicznie przez wierzyciela. W przeciwnym razie bowiem ani on sam nie odczuje ulgi, ani wierzyciel nie zostanie należycie zaspokojony, a wszystko zakończy się i tak postępowaniem egzekucyjnym.

Mając więc na uwadze, iż w ocenie Sądu odwoławczego nie zachodził szczególnie uzasadniony przypadek, a ponadto dłużnik nie wykazał możliwości realnego zaspokojenia wierzyciela, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 1¹ k.p.c.

sędzia Maciej Rzewuski (del.)